

Rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 17.03.1964, sp. zn. Co 3/64, ECLI:CZ:OSP1:1964:CO.3.1964.1

Číslo: 49/1964

Právní věta: Podle § 75 zák. č. 55/1956 Sb. dávka sociálního zabezpečení, která se stane splatnou za života zůstavitele, se nestane součástí projednání dědictví, vyplatí-li se po smrti poživatele důchodu jeho manželovi, manželce, dětem, otci nebo matce, jestliže tyto osoby žily v době smrti ve společné domácnosti s oprávněným. Jestliže osoby takto oprávněné nežily s poživatele důchodu ve společné domácnosti, pak nelze dávku vyplatit těmto pozůstalým přímo mimo rámec řízení o projednání dědictví, ale jen dědicům v rámci projednání dědictví.

Soud: Obvodní soud pro Prahu 1

Datum rozhodnutí: 17.03.1964

Spisová značka: Co 3/64

Číslo rozhodnutí: 49

Číslo sešitu: 9-10

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Dědění, Sociální zabezpečení

Předpisy: 141/1950 Sb. § 531 55/1956 Sb. § 75

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 49/1964 sb. rozh.

(Částečně nepoužitelné viz judikát 44/1980 SbRc.)

Podle § 75 zák. č. 55/1956 Sb. dávka sociálního zabezpečení, která se stane splatnou za života zůstavitele, se nestane součástí projednání dědictví, vyplatí-li se po smrti poživatele důchodu jeho manželovi, manželce, dětem, otci nebo matce nebo sourozencům, jestliže tyto osoby žily v době smrti ve společné domácnosti s oprávněným. Jestliže osoby takto oprávněné nežily s poživatele důchodu ve společné domácnosti, pak nelze dávku vyplatit těmto pozůstalým přímo mimo rámec řízení o projednání dědictví, ale jen dědicům v rámci projednání dědictví.

(Rozhodnutí obvodního soudu pro Prahu 1 ze 17. března 1964, [Co 3/64](#)).

Zůstavitelka, která zemřela dne 5. listopadu 1963, byla poživatelkou sociálního důchodu ve výši 193 Kčs. Dávka za říjen nemohla jí být za jejího života doručena, protože byla v nemocnici. Důchod byl proto znovu poukázán do nemocnice, doručení se však nemohlo uskutečnit, protože zůstavitelka mezitím zemřela.

Státní notářství pro Prahu 1 pojal částku 193 Kčs do aktiv a poukázalo ONV, aby nevyplacený důchod za říjen 1963 v částce 193 Kčs vyplatil dědici, jemuž současně potvrdil nabytí dědictví.

Proti tomuto usnesení podal stížnost odbor sociálního zabezpečení ONV; v stížnosti uvedl, že nemůže částku 193 Kčs vyplatit dědici, protože tento nežil v době smrti ve společné domácnosti s poživatelkou důchodu. Odkázal v tom směru na ustanovení § 75 zák. č. 55/1956 Sb.

Obvodní soud pro Prahu 1 rozhodnutí státního notářství potvrdil.

Odůvodnění:

Ustanovení § 75 odst. 2 zák. č. 55/1956 Sb. je třeba vykládat ve vzájemné souvislosti obou vět tohoto ustanovení. V tomto ustanovení není vyslovena zásada, podle níž by dávka sociálního zabezpečení, která se stane splatnou za života zůstavitele, nebyla součástí projednání dědictví. V tomto ustanovení se jen uvádí, že se tato dávka vůbec nestane součástí projednání dědictví, vyplatí-li se po smrti poživatele důchodu jeho manželovi, manželce, dětem, otci, matce, druhu, družce, nebo sourozencům, jestliže tyto osoby žily v době smrti ve společné domácnosti s oprávněným. Vyplácí se pak těmto oprávněným přímo mimo rámec projednání dědictví.

Jestliže jde proto o podobný případ, ale s tím rozdílem, že osoby takto oprávněné nežily s poživatelkou důchodu ve společné domácnosti, pak nelze dávku vyplatit těmto pozůstalým přímo, mimo rámec řízení o projednání dědictví, ale jen dědicům, v rámci projednání dědictví. Dávka proto patří do aktiv dědictví a případně tomu, komu je dědictví potvrzeno. To také plyne z důvodové zprávy k § 75 cit. zák., kde se hovoří o tom, že „orgánům sociálního zabezpečení se umožňuje vyplatit dávky splatné do dne smrti oprávněného jiným osobám, aby nemusilo být s výplatou vyčkáno až do skončení řízení o projednání dědictví“.

Ustanovení § 75 odst. 2 zák. č. 55/1956 Sb. není tedy ustanovením o omezení výplaty dávky již splatné, ale ustanovením, které má být procesním (a poplatkovým) zvýhodněním některých pozůstalých osob, jako je hmotně-právním jejich zvýhodněním ustanovení § 531 obč. zák.

Poznámka: Srov. ustanovení § 57 zák. č. 101/1964 Sb., podle něhož podmínka společné domácnosti nemusí být splněna u dětí, které mají nárok na sirotčí důchod!